

DE STAAT VAN
THE STATE OF
HET INTER
INTERNATIONAL
NATIONAAL
EDUCATION
ONDERWIJS

Stichting
Internationaal
Onderwijs

12 April 2017

Una
A
lingua diversa
different language
è una
is a
diversa visione
different look
della vita
on life

Federico Fellini
Italiaans filmmaker en regisseur
Italian moviemaker and director
1920 - 1993

VOORWOORD

FOREWORD

Voor u ligt de eerste uitgave van "De staat van het Internationaal Onderwijs in Nederland". Daarmee wil de Stichting Internationaal Onderwijs in Nederland SIO komen tot een betere informatievoorziening over dit onderdeel van het onderwijsbestel in Nederland. Het gaat weliswaar om een relatief bescheiden aantal leerlingen (19000) in primair en voortgezet onderwijs, maar voor hen, voor hun ouders en voor de betrokken bedrijven en organisaties is het een vitale voorziening. Het belang daarvan kan moeilijk worden overschat. Dat geldt zowel in landelijk perspectief: de meerwaarde voor de Nederlandse economie, als gezien vanuit de regio's die door internationale bedrijvigheid aangevraagd zijn op het kunnen aantrekken van internationale medewerkers.

Deze uitgave is mede mogelijk geworden door de inhoudelijke steun van the Dutch International Primary Schools (DIPS), the Dutch International Secondary Schools (DISS) en de private internationale scholen. Van de ministeries van OCW en EZ kregen we tijdens de voorbereidingsfase inzage in het eindrapport van de Regioplan Studie naar Internationaal Onderwijs in Nederland (okt 2016). Voor een inkijk in de regionale planvorming kregen we materiaal van Metropool Regio Amsterdam.¹

Na een algemene introductie geven we een overzicht van feiten en cijfers over het internationaal onderwijs in Nederland. We belichten vervolgens het regionaal perspectief.

Ten slotte gaan we in op uitdagingen en nieuwe ontwikkelingen.

Namens het bestuur van SIO wens ik u veel leesplezier en ik spreek de hoop uit dat u wanneer u daartoe in de gelegenheid bent, met de opgedane kennis uw voordeel zult doen bij het ondersteunen van dit voor leerlingen, ouders en bedrijven belangrijke onderdeel van het onderwijsaanbod in Nederland.

Chiel Renique, voorzitter.

¹ Beschikbare bronnen hebben we zo goed mogelijk gebruikt en vermeld, we staan uiteraard open voor mogelijke aanvullingen of correcties.

This is the first issue of "The State of International Education in the Netherlands". By means of this publication, the Foundation for International Education wishes to improve the information provided about this component of the education system in the Netherlands. Although the number of pupils in primary and secondary education concerned is relatively modest (19,000), this is a vital facility for them, their parents and the businesses and organisations involved. It is hard to overestimate the importance of this. This applies in both national terms - the added value for the Dutch economy - and in the context of the different regions, which due to their international business activity depend on being able to attract international staff.

This publication has been made possible partly by the written contributions by the Dutch International Primary Schools (DIPS), the Dutch International Secondary Schools (DISS) and the private international schools. The Ministry of Education, Culture and Science and the Ministry of Economic Affairs gave us access to the final report of the Regioplan Study into International Education in the Netherlands during the preparation phase (Oct. 2016). We received material from the Amsterdam Metropolitan Area, which provided insight into regional planning.¹

Following a general introduction, we will give an overview of the facts and figures of international education in the Netherlands. We will then focus on the regional perspective.

Finally, we will discuss the challenges and new developments.

On behalf of the Board of the Foundation for International Education, I hope you will enjoy reading this publication, and that in due course you will be able to use the information it contains to support this component of the education available in the Netherlands which is so important to pupils, parents and businesses.

Chiel Renique, Chair.

¹ We have used the available sources as well as possible; we would welcome any additional information or corrections.

INHOUD

CONTENTS

6

INLEIDING Schets van het economisch belang van internationaal onderwijs en toelichting op de groeiende vraag.

INTRODUCTION *Outline of the economic importance of international education and the reasons for the growing demand.*

10

FEITEN & CIJFERS

Weergave van de stand van zaken en de groei in de afgelopen 5 jaar

FACTS & FIGURES *The current state of affairs and the growth in the past five years.*

16

IN KAART GEBRACHT

Een binnenkatern met alle scholen voor internationaal onderwijs in kaart gebracht.

OVERVIEW *Interior section with an overview of all the schools for international education.*

14

INTERVIEW MET PROF. DR. JAN ANTHONIE BRUIJN

Het stimuleren van inclusief denken en begrip voor andere culturen en de mogelijkheden van onderwijstechnologie voor internationalisering.

INTERVIEW WITH PROF. JAN ANTHONIE BRUIJN *About the role of international education in creating mutual respect between pupils from different cultures, and the possibilities of education technology for internationalisation.*

18

HET INTERNATIONAAL ONDERWIJS IN REGIONAAL PERSPECTIEF

Het aanbod aan internationaal onderwijs is een belangrijke factor voor regio's met hoge internationale mobiliteit. Tegelijk kunnen internationale scholen bijdragen aan de internationalisering van reguliere scholen in de regio.

INTERNATIONAL EDUCATION FROM A REGIONAL PERSPECTIVE *The international education on offer is an important factor for regions with high international mobility. At the same time, international schools can contribute to the internationalisation of mainstream schools in the region.*

29

TOT SLOT De toenemende internationale arbeidsmobiliteit vraagt een groeiend aanbod aan internationaal onderwijs.

Het is nu tijd voor actie!
IN CONCLUSION *The increasing international professional mobility requires a growing supply of international education. Now is the time to act!*

24

INTERVIEW MET DR. JORRIT VAN DER TOGT

over het belang van internationaal onderwijs, meer ouders kiezen voor tweetalig onderwijs en de grote toegankelijkheid van ons hoger onderwijs voor buitenlanders.

INTERVIEW WITH DR. JORRIT VAN DER TOGT *about the*

importance of international education, why more parents choose bilingual education, and the high degree of accessibility of higher education in the Netherlands for foreign students.

26

UITDAGINGEN EN NIEUWE ONTWIKKELINGEN

De groeiende vraag naar internationaal onderwijs roept ook problemen op. Op het oog normale aandachtspunten zijn vaak extra lastig.

CHALLENGES AND NEW DEVELOPMENTS *The growing demand for international education also entails problems. Seemingly normal issues can turn out to be problematic.*

INLEIDING

INTRODUCTION

In een globaliserende wereld neemt de mobiliteit over de grenzen heen toe. De arbeidsmarkt is niet langer nationaal. Dat geldt voor alle opleidingsniveaus. Voor ouders die vanuit het buitenland in Nederland komen werken en voor bedrijven is een bij de vraag passend aanbod aan internationaal onderwijs een belangrijke factor. Bedrijven geven aan dat gebrek aan (betaalbaar) internationaal onderwijs een van de grootste knelpunten is om internationaal talent te werven². En dat in een periode waarin er juist kansen liggen om internationale bedrijvigheid naar Nederland te halen, onder meer als gevolg van Brexit.

Ook voor Nederlandse werknemers die uitgezonden worden naar het buitenland, is internationaal georiënteerd onderwijs van belang. Nederlandse ouders lijken bovendien ook zonder een op handen zijnde uitzending, in toenemende mate geïnteresseerd in meer internationaal gericht onderwijs, getuige de sterke groei van het tweetalig primair en voortgezet onderwijs in Nederland. En wanneer ze uitgezonden worden is, in tegenstelling tot enkele decennia terug, volledig Nederlands onderwijs in het buitenland om getalsmatige redenen vaak niet meer te honoreren. Wel is internationaal onderwijs in combinatie met een aantal wekelijkse lessen NTC (Nederlandse Taal en Cultuur) mogelijk. Zie hiervoor ook "De staat van het Nederlands Onderwijs in het buitenland 2015/2016" van de Stichting NOB.

In a globalising world, mobility across borders is increasing. The labour market is no longer national. That applies to all levels of education. For parents moving to the Netherlands from abroad and for businesses it is important that the supply of international education meets the demand. Businesses have indicated that the lack of (affordable) international education is one of the main obstacles to recruiting international talent². And this at a time when there are many opportunities to attract international business activity to the Netherlands, partly as a consequence of Brexit. Education with an international orientation is also important for Dutch staff posted abroad. It seems that Dutch parents are also increasingly interested in education with a more international focus when there is no imminent transfer abroad, as is evident from the strong growth in bilingual primary and secondary education in the Netherlands. And when they are transferred, full education in Dutch is often no longer feasible - as opposed to a few decades ago - due to the reduced numbers of pupils. However, international education combined with a number of weekly

² Deltaplan Internationaal Onderwijs, Metropoolregio Amsterdam (MRA), aug 2016, sheet 4
Rapport Regioplan, "Internationaal Onderwijs in Nederland" Okt 2016, pg 38

Meer in het algemeen is het van grote waarde dat internationaal onderwijs, met respect voor de culturele traditie en diversiteit in het land van vestiging, voorbereidt op wereldburgerschap en zo kan helpen te verbinden in plaats van te polariseren. Dit maatschappelijk thema is over de hele wereld actueler dan ooit en het is zeker dat het internationaal onderwijs, zowel wat betreft curriculum als wat betreft de cultuur en sfeer op de scholen, op dat punt veel te bieden heeft. Het internationaal onderwijs kan inspirerend zijn voor reguliere scholen die aandacht besteden aan internationalisering.

Uit beleidsdocumenten van de overheid blijkt het besef dat het internationaal onderwijs voor Nederland van belang is. Zo werd in een brief aan de Tweede Kamer over versterking van de economische groei (dd 16-9-2014) als een van de punten opgenomen het versterken van het aanbod van internationaal onderwijs. Dit voornemen is evenwel tot nu toe niet uitgewerkt. Wel hebben de ministeries van OCW en EZ naar aanleiding van begin 2015 verzonden brieven van the Dutch International Schools en van de Stichting Internationaal Onderwijs (SIO) de opdracht gegeven voor een studie naar knelpunten in het aanbod van internationaal onderwijs, wat gezien mag worden als een aanzet om het eerdergenoemde beleidsvoornemen via gerichte maatregelen uit te werken.

Tegenover deze blijken van aandacht van de kant van de overheid staat echter ook het geheel ontbreken van aandacht voor internationaal onderwijs in publicaties zoals de Begroting OCW en "De Staat van het Onderwijs" van de inspectie van het onderwijs. Ook de Onderwijsraad besteedde

classes in Dutch Language and Culture can be offered. See also "De staat van het Nederlands Onderwijs in het buitenland 2015/2016", published by the Foundation for Dutch Education Worldwide.

In more general terms, it is of great value that international education with respect for the cultural tradition and diversity in the country where a person lives, prepares that person for world citizenship. It can therefore help to connect rather than polarise people. This social theme is more topical throughout the world now than ever before, and it is an established fact that international education, in terms of both the curriculum and the culture and atmosphere in the schools, has much to offer in that respect. International education can be inspiring for mainstream schools that pay attention to internationalisation.

Policy documents of the government show an awareness that international education is important for the Netherlands. For example, a letter to the Lower House about boosting economic growth (dated 16-09-2014) mentioned increasing the supply of international education as one of the points. However, this intention has so far not been put into practice. Following letters from the Dutch International Schools and the Foundation for International Education sent at the beginning of 2015, the Ministry of Education, Culture and Science and the Ministry of Economic Affairs gave instructions for a study into problems in the supply of international education, which can be seen as the first step towards the elaboration of the policy intention mentioned above by means of specific measures.

In spite of such attention on the part of the government, there is absolutely no reference to international education in the Education Budget of the Ministry of OCW, and in "De Staat van het Onderwijs", a report published by the Education Inspectorate. The Education Council did not pay any attention to international education in its advice "Internationaliseren met ambitie" (2016) either, and only dealt with the aspect of the internationalisation of mainstream Dutch education. By means of "The State of International Education, 2017", the Foundation for International Education wishes to fill this gap and make a broader audience aware of the provisions available in terms of international education in the Netherlands, and which developments and challenges are involved.

in zijn advies "Internationaliseren met ambitie" (2016) geen aandacht aan het internationaal onderwijs en behandelde alleen het aspect van internationalisering van het reguliere Nederlandse onderwijs. SIO wil met deze publicatie "De Staat van het Internationaal Onderwijs 2017" in de geconstateerde lacune voorzien en zo breder bekend maken welke voorzieningen er zijn op het gebied van internationaal onderwijs in Nederland en welke ontwikkelingen en uitdagingen zich daarbij voordoen. Dit in het perspectief van het hiervoor geschetste belang van het internationaal onderwijs voor ons land. Het zal niet mogelijk zijn om deze publicatie van jaar tot jaar te verzorgen, daarvoor ontbreken de middelen, maar de stichting hoopt wel samen met andere partners (overheid, regio, bedrijfsleven) tot een periodiek vervolg te kunnen komen.

In hoofdstuk 2 zal een uitgebreid overzicht worden gegeven van het internationaal onderwijs in Nederland. Om enig inzicht te geven in de omvang en daarmee het belang van dit onderwijs, alvast enkele cijfers: in 2016 volgden 18.427 leerlingen een vorm van internationaal onderwijs, De regio's Amsterdam en Den Haag nemen daarvan het grootste deel (70%) voor hun rekening. Internationaal gezien bevindt Nederland zich daarmee qua deelname rond het gemiddelde van 1,1 leerling per 1000 inwoners. Wat evenwel opvalt is dat in Nederland de groei aanmerkelijk sterker is dan in andere Europese landen: van 6.983 in 2005 via 12.509 in 2011 naar 18.427 in 2016.³

Verwacht mag worden dat deze toename zal aanhouden. In Luxemburg en Zwitserland is momenteel het aantal leerlingen dat internationaal onderwijs volgt per 1000 inwoners aanmerkelijk hoger dan in Nederland. Dat is te verklaren door het relatief grote aandeel hoogopgeleide migranten in de beroepsbevolking van deze landen. Nederland blijft op dit vlak juist wat achter: Uit onderzoek van de AWTI (Adviesraad voor Wetenschap, Technologie en Innovatie, 2012) blijkt dat in Nederland ongeveer 3,4 procent van de kenniswerkers een buitenlander is (van binnen of buiten de EU). Hiermee bevindt Nederland zich in de achterhoede van de EU. Het EU-gemiddelde is vijf procent, in België is het 8,5 procent en in Duitsland 4,9 procent.⁴

Deze cijfers geven aan dat er nog een inhaalslag te maken is. In dezelfde richting en zo mogelijk indringender wijst een meting die gedaan is voor de metropoolregio Amsterdam. Alleen al in deze regio zijn er 18.000 kinderen van internationale werknemers geteld. Er is echter slechts capaciteit voor 5.500 leerlingen aan internationale scholen. Hierdoor gaan 12.500 kinderen niet naar internationale scholen, ook al zouden de ouders dat willen, maar naar een Nederlandse school, al of niet met tweetalig onderwijs.⁵ Voor een deel, met name voor ouders die voor langere tijd in Nederland denken te verblijven, kan dat een bewuste keuze zijn. Echter voor de meeste ouders, zeker voor degenen met een beperkte verblijfsduur in Nederland, heeft dit niet de voorkeur. In de regio Amsterdam konden veel ouders (25%) hun kinderen niet plaatsen op de (internationale) school van hun voorkeur.⁶

Een belangrijke verklaring voor de sterke groei van de vraag naar internationaal onderwijs in ons land is, dat in vergelijking met decennia geleden de ouderpopulatie van internationale leerlingen aanzienlijk is veranderd. Vroeger betrof de internationale mobiliteit vooral hoger kader dat als expat binnen de Nederlandse vestiging van multinationale ondernemingen en organisaties ging werken, ondersteund vanuit het moederconcern met diverse faciliteiten, inclusief vergoedingen voor de kosten van (even-

This is done from the perspective of the importance of international education for our country set out above. Due to a lack of resources it will not be possible to publish this report annually, but the Foundation does hope it will be able to follow up on this report periodically in cooperation with other partners (government, regions and the corporate sector).

Chapter 2 will give a detailed overview of international education in the Netherlands. Here are some figures to give the reader some idea of the extent, and therefore the importance, of this kind of education: in 2016, 18,427 pupils followed a form of international education; the regions of Amsterdam and The Hague accounted for most of this (70%). This means that, internationally, the Netherlands has more or less the average percentage of participants: 1.1 pupil per 1000 residents. It is interesting to note that growth has been considerably higher in the Netherlands than in other European countries: from 6,983 in 2005 to 12,509 in 2011 and 18,427 in 2016.³

It is to be expected that this growth will continue. In Luxembourg and Switzerland, the number of pupils per 1000 residents following international education is currently considerably higher than in the Netherlands. This can be explained by the relatively large percentage of highly educated migrants in the working population of these countries. The Netherlands is slightly behind in this respect: a study by the Advisory Council for Science, Technology and Innovation (2012) shows that in the Netherlands approximately 3.4% of knowledge workers are foreigners (from EU and non-EU countries). This means the Netherlands is in a lower rank in comparison with other EU countries. The EU average is 5%, in Belgium this is 8.5%, and in Germany 4.9%.⁴

These figures show that the Netherlands has some catching up to do. A measurement carried out for the Amsterdam Metropolitan Area points into the same direction, and possibly even more so. In this region alone, 18,000 children of international employees have been counted. However, the current international schools only have capacity for 5,500 pupils. This means that 12,500 children do not go to international schools, even if their parents would like them to do so, but to a Dutch school, whether or not with bilingual education.⁵ For some parents, in particular those planning to stay in the Netherlands longer, this can be a conscious choice. Nevertheless, for most parents, especially when living in the Netherlands for a limited period of time, this is not the preferred option. In the Amsterdam region, many parents (25%) were unable to enrol their children into the (international) school of their choice.⁶

An important explanation for the strong growth in the demand for international education in our country is that, in comparison with a few decades ago, the parent population of inter-

³ Rapport Regioplan oktober 2016 "Internationaal Onderwijs in Nederland", pg 9

⁴ Regioplan 2016, pg 10

⁵ Regioplan 2016, pg. 29

⁶ Deltaplan Internationaal Onderwijs Metropoolregio Amsterdam (MRA), augustus 2016, sheet 23

ALGEMEEN IS HET
IN GENERAL TERMS, IT IS
VAN GROTE WAARDE
OF GREAT VALUE
DAT INTERNATIONAAL
THAT INTERNATIONAL
ONDERWIJS
EDUCATION
VOORBEREIDT OP
PREPARES FOR
WERELDBURGERSCHAP
WORLD CITIZENSHIP

tueel privaat) internationaal onderwijs voor de kinderen. De internationale mobiliteit anno 21ste eeuw is al lang niet meer alleen een zaak van multinationals, maar komt in alle sectoren en in alle bedrijfsklassen voor. Bovendien komen ook nieuwe contractvormen voor, zoals buitenlandse zzp-ers met een specifieke expertise die op basis van een lokaal contract met een Nederlands bedrijf een project uitvoeren. Gevolg van deze ontwikkeling is dat in de meeste gevallen internationale werknemers zelf geheel de kosten moeten dragen van het internationaal onderwijs voor hun kinderen. Bij een enquête door Regioplan onder 1177 ouders bleek dat slechts in 35% van de gevallen de werkgever bijdraagt in de schoolkosten!⁷

Conclusie: het voorhanden zijn van voldoende en wat betreft ouderbijdrage toegankelijk internationaal onderwijs is een belangrijke factor voor het kunnen aantrekken van personeel uit het buitenland. Nederland bevindt zich momenteel Europees gezien op een gemiddelde plaats, maar met een aanzienlijk gerealiseerde groei in de afgelopen jaren. Wil Nederland geen kansen missen, dan is een met maatwerk naar de regio's ondersteunde groei van het aanbod gewenst.

⁷ Regioplan pg. 28, 33

national pupils has changed considerably. In the past, international mobility mainly concerned senior managers who started working as expats in the Dutch branch of multinational businesses, supported by the parent company with various facilities, including payments for the costs of (sometimes private) international education for their children. In the 21st century, international mobility is no longer a matter of multinationals, and occurs in all sectors and all business classes. As is the case in the Netherlands, new contract forms occur, such as foreign independent workers with specific expertise, who carry out a project on the basis of a local contract with a Dutch company. A consequence of this development is that in most cases international employees have to bear all the costs of international education for their children. A survey by Regioplan among 1,177 parents shows that in only 35% of the cases the employer contributed to the school expenses!⁷

Conclusion: the availability of adequate and - in terms of the parent contribution - accessible international education is an important factor for being able to attract staff from abroad. In European terms the Netherlands currently has an average position, but with considerable growth achieved over the past few years. If the Netherlands does not want to miss out on any opportunities, supported growth of the supply based on the situation in different regions is desirable.

FEITEN & CIJFERS

FACTS & FIGURES

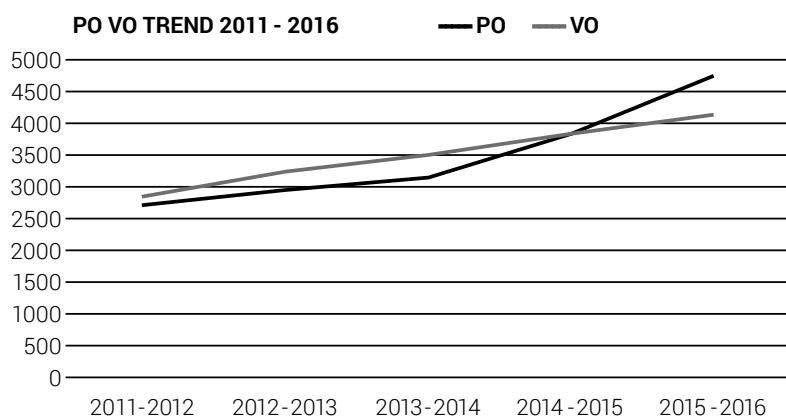
Voor het verzamelen en bewerken van kwantitatieve gegevens is gebruik gemaakt van de diensten van Onderwijsadviesbureau B&T. Met name is gefocust op de groei van het aantal leerlingen in de afgelopen 5 schooljaren en de herkomst van de leerlingen naar nationaliteit. Van de IGO-scholen (public schools) kon een volledig beeld worden geschetst omdat hun gegevens van de aanvang af op georganiseerde wijze beschikbaar waren via DIPS en DISS.

De private internationale scholen werden individueel benaderd. Zij ontvingen via de mail een vragenlijst met begeleidende brief. Aan de non-respondents werd een reminder toegezonden, gevolgd door een telefonisch verzoek om reactie. Ondanks dat bleef de response naar verhouding laag (43%). Het feit dat een aantal grote scholen onder hen niet reageerde heeft tot een vertekend beeld geleid. Hierop wordt onder het desbetreffende diagram nader ingegaan.

We have used the services of Onderwijsadviesbureau B&T for the collection and processing of quantitative data. The main focus was on the growth in the number of pupils over the past five school years and the origin of the pupils according to nationality. It was possible to obtain a full picture of the Internationally Oriented Education schools (public schools), because their well-organised data was available via DIPS and DISS from the beginning. The private international schools were approached individually. They received a survey with a covering letter via email. The non-respondents were sent a reminder, which was followed by a request for a reaction by telephone. In spite of this, the response rate was relatively low (43%). The fact that a number of large schools among them did not respond has led to a distorted picture. This is discussed in more detail under the relevant diagram.

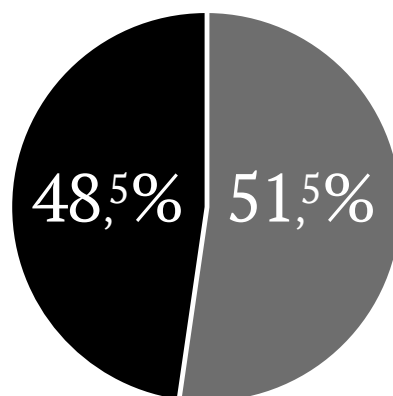
Public international education

(PO = primary education; VO = secondary education)

Duidelijk geeft deze grafiek de groei weer welke over de afgelopen 5 schooljaren is gerealiseerd. Overigens was er ook voordien een sterke groei. Interessant is het feit dat de stijging van het PO substantiëler is dan die van het VO. Een mogelijke verklaring zou kunnen zijn dat er de laatste jaren meer jongere kenniswerkers naar Nederland zijn gekomen met dienovereenkomstige gezinssamenstelling. Dit vergt nader onderzoek.

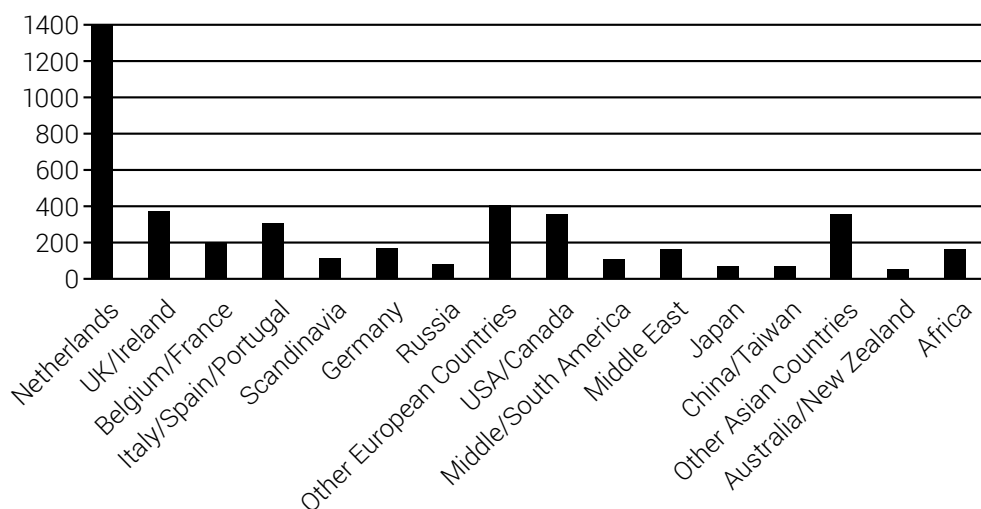
This chart clearly shows the growth achieved over the past five school years. In fact, the same upward trend existed before that period. It is interesting that there was a more substantial rise in primary than in secondary education. A possible explanation could be that more young knowledge workers with young families have come to the Netherlands over the past few years. This requires further investigation.

■ PUPILS PUBLIC SCHOOLS 8853
■ PUPILS PRIVATE SCHOOLS 9060

Overzicht van aantallen leerlingen en hun nationaliteiten in IGO-scholen en particulier internationaal onderwijs: zie volgende pagina's. *Overview of the number of pupils from and their nationalities in public and private schools: see next pages.*

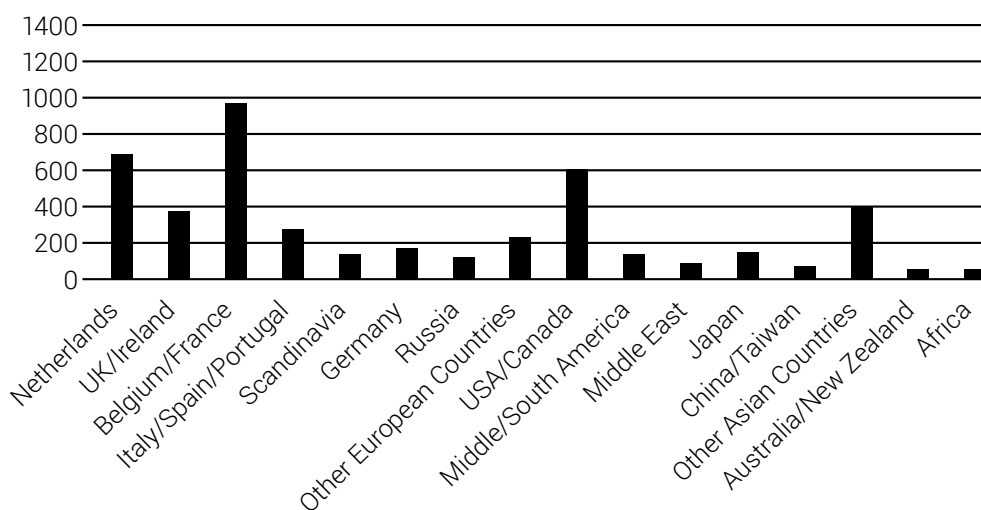
PUBLIC SCHOOLS 2015/2016

Opmerkelijk is het naar verhouding grote aantal Nederlandse leerlingen. Dit zou betekenen dat het aantal terugkerende Nederlandse expats substantieel is. Mogelijk dat de recessie hier een rol heeft gespeeld. Het kan dus zijn dat dit een tijdelijk verschijnsel is. Voor het overige valt het aantal leerlingen uit Westerse en met name Europese landen op. Daarnaast zijn de Aziatische landen goed vertegenwoordigd. Uiteraard speelt de economische potentie van deze landen een rol.

The relatively large number of Dutch pupils is a striking detail. This would suggest that there is a substantial number of returning Dutch expats. Perhaps the recession has played a part in this. It is therefore possible that this is a temporary phenomenon. Also noteworthy is the number of pupils from Western countries, and in particular Western European countries. Asian countries are also well represented. The economic potential of these countries obviously plays a part.

PRIVATE SCHOOLS 2015/2016

Het grote aantal francophone leerlingen (met name uit Frankrijk, België, Canada) houdt verband met de ontvangen opgave van het Lycée français dat met bijna 1.000 leerlingen een grote speler is onder de respondenten. Opmerkelijk is het veel geringere aantal Nederlandse leerlingen dan bij de public schools. Wellicht dat Nederlandse expats bij terugkeer gemakkelijker geneigd zullen zijn te kiezen voor een Nederlandse school met internationale afdeling. Zonder twijfel speelt ook een rol dat het private internationaal onderwijs kostbaarder is dan het IGO. Slechts 35% van de ouders ontvangt een vergoeding van de werkgever voor de kosten van het onderwijs aan hun kinderen!

The large number of francophone pupils (mainly from France, Belgium and Canada) is due to the figures received from the Lycée Français, which with nearly 1,000 pupils is a major player among the respondents. Also interesting is the much smaller number of Dutch pupils in comparison with the public schools. Perhaps returning Dutch expats are much more inclined to choose a Dutch school with an international department. Undoubtedly, the fact that private international education is more expensive than Internationally Oriented Education also plays a part. Only 35% of the parents receive a contribution from their employer towards their children's school fees!

PUBLIC SCHOOLS

School	Type of school	Curriculum	NUMBER OF STUDENTS PO					NUMBER OF STUDENTS VO				
			2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016
Almere International School	PO/VO	IPC/MYP/DP	80	108	130	138	165		152	173	214	224
Amsterdam International Community School	PO/VO	IPC/IB-MYP/DP	368	435	481	532	544	269	313	378	419	439
Rivers International School Arnhem	PO/VO	IB-MYP/DP	129	138	126	122	152	148	138	133	136	128
International School Breda	PO/VO	IPC/IB-MYP/DP	18	51	70	90	107	19	45	74	97	127
International School Delft	PO	PYP				31	100					
International School Eindhoven	PO/VO	IPC/IB-MYP/DP	324	291	351	412	435	275	273	275	310	319
International School Twente	PO	IPC	56	64	71	71	80					
International Secondary School Twente	VO	IB-MYP/DP						10	30	50	30	49
HSV International School	PO	IPC	291	280	297	331	487					
Lighthouse Special Education	PO (SBO)	SEP										
International School of The Hague	PO/VO	IPC/IB-MYP/DP	336	323	342	382	562	852	820	902	935	999
Europese School The Hague	PO/VO	Eur. curr./EB	322	309	328	6	538				75	141
IPS Hilversum	PO	PYP	249	265	273	373	406					
International School Hilversum "Alberdingk Thijm"	PO/VO	PYP/MYP/DP	48	51	53	73	79	407	460	468	509	539
Elckerlyc International School	PO	IPC	123	133	125	126	133					
International School Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest	VO	IB-MYP/DP						241	253	252	251	297
UWC Maastricht	PO/VO	IPC/IB-MYP	219	247	258	290	343	347	378	443	484	508
De Blijberg	PO	IPC	163	195	197	205	212					
Rotterdam International Secondary School	VO	IGCSE/IB-DP						167	193	218	248	276
International School Utrecht	PO/VO	PYP/MYP/DP		56	77	124	182		13	22	37	74
International School Groningen	VO	MY/DP						117	134	134	154	161
International Primary School Groningen	PO	BC/IPC				166	188					
			2726	2946	3179	3832	4713	2852	3202	3522	3899	4281

PRIVATE SCHOOLS

School	Type of school	Curriculum	NUMBER OF STUDENTS PO					NUMBER OF STUDENTS VO				
			2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016	2011 2012	2012 2013	2013 2014	2014 2015	2015 2016
International School of Amsterdam	PO/VO	PYP/MYP/DP	627	607	626	708	762	467	468	513	559	646
International School Eerde	PO/VO	IGCSE/IBDP						128	123	131	103	120
The British School of Amsterdam	3-18 school	KS1/KS2/GCSE/AS/A-levels	518	565	619	621	606	133	165	198	232	242
European School Bergen	Nursery PO/VO	EB						600	570	560	540	540
American International School of Rotterdam	PO/VO	IPC/ IMYC/IBDP	192	113	132	146	145	68	72	81	96	100
Lycee français Vincent van Gogh	PO/VO	Official French*	730	751	755	732	742	387	403	395	424	438
			2067	2036	2132	2207	2255	1783	1801	1878	1954	2086

* Curricula according to the rules of the French Ministry of Education

STUDENTS NATIONALITIES (BASED ON PERCENTAGES)

	Netherlands	UK Ireland	Belgium France	Italy Spain Portugal	Scandinavia	Germany	Russia	Other European countries	USA Canada	Middle/South America	Middle East	Japan	China Taiwan	Other Asian countries	Australia New Zealand	Africa
	149	20	3	4	3	7	3	9	6	3	1	0	2	7	1	6
	44	54	26	39	11	7	9	30	75	19	26	21	8	56	5	9
	64	15	3	4	6	6	0	7	10	0	0	1	2	8	0	2
	51	11	12	6	0	2	1	9	14	0	5	1	2	9	3	2
	91	31	9	25	3	8	8	21	50	4	4	13	9	65	3	5
	9			5		5		13	2	3	3		1	6	2	
	303	78	63	72	18	61	22	125	66	27	25	8	20	60	4	47
	246	69	7	16	9	9	3	14	27	6	2	7	2	27	7	8
	161	27	15	15	6	15	4	18	14	4	3	0	1	6	3	5
	76	38	33	66	19	21	5	79	27	20	39	9	6	34	5	31
	67	10	8	19	3	8	9	39	25	1	43	6	14	42	4	7
	33	2	1	9	2	2	2	7	4	2	0	0	1	5	0	4
	82	16	2	8	4	3	4	8	7	3	6	1	1	11	3	2

STUDENTS NATIONALITIES (BASED ON PERCENTAGES)

	Netherlands	UK Ireland	Belgium France	Italy Spain Portugal	Scandinavia	Germany	Russia	Other European countries	USA Canada	Middle/South America	Middle East	Japan	China Taiwan	Other Asian countries	Australia New Zealand	Africa
	183	141	70	113	56	56	28	99	282	28	56	70	42	155	28	
	46	5		2	5	11	4	4	2	4	2	2	13	7		6
	152	143	45	54	9	18	27	36	107	6	3	4	1	214	18	18
	189	43	32	22	5	32	27	27	97	32	11	22			5	22
	54	10	10	12	10	5	10	20	39	15	7	27	2	22	2	
	59	24	779	59	8	24		35s	59	24	7	6		2		

Hoogleraar immunopathologie, senator en voorzitter van de verkiezingsprogramma commissie voor de VVD, voorzitter van de Raad van Toezicht van de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, deze onderling zo verschillende aandachtsvelden getuigen van een brede belangstelling en inzet.

U bepleitte tijdens de SIO-conferentie onder andere: “converting allophobia into allophilia”. Hoe profetisch was dat!
 “Inderdaad, we moeten daar alert op zijn. Internationalisering is een ander woord voor het omvattende proces van schaalvergroting waarin de wereld zich momenteel bevindt. Dat proces is ingewikkeld, maar een noodzakelijk gevolg van wereldwijde sociaal-economische ontwikkelingen, gepaard gaande met een tot dusver ongekende groei van de menselijke mobiliteit. Ook culturen en religies die voordien op geografische afstand waren zijn daardoor dichterbij gekomen. Dit soort veranderingen brengen schrikbewegingen met zich mee en dientengevolge afweer. We zijn immers evolutionair niet geselecteerd op onze affectie voor het vreemde. Dat roept de vraag op of politiek en bestuurlijk verantwoordelijken het tempo van de internationale ontwikkelingen niet zorgvuldiger hadden moeten begeleiden. Echter, niet inhaken op de mondialisering zou ertoe hebben geleid dat we kansen zouden hebben gemist.

Wat is de rol hierbij van het onderwijs?

“Timing is belangrijk; meer dan ooit tevoren moet aan de nieuw aantredende generatie inzicht in de grote processen worden verschaft. Dit vraagt een majeure inzet van met name het Nederlandse onderwijs, dat dit soort ontwikkelingen bespreekbaar en begrijpbaar moet maken. We zien dit in het internationaal onderwijs van meet af aan gebeuren, waar extra aandacht wordt gegeven aan begrip en samenwerking en dat voor leerlingen die uit een veelheid van landen en culturen afkomstig zijn.”

He is a professor of immunopathology, senator and chair of the election programme committee of the political party VVD, and the chair of the Supervisory Board of the Amsterdam University of the Arts. These very different areas of involvement demonstrate his broad interest and commitment.

At the conference of the Foundation for International Education, you advocated the idea of: “converting allophobia into allophilia”. It turns out this was very prophetic!

“Indeed, we have to be aware of this.

Internationalisation is another word for the wide-ranging process of the increase in scale the world is currently experiencing. That’s a complex process, but also a necessary consequence of global socio-economic developments, accompanied by an unprecedented growth in human mobility. As a result, cultures and religions that used to be at a geographical distance have come closer. These kinds of changes tend to frighten people and therefore lead to resistance. We have not been evolutionary selected for an affection of the unknown. That raises the question of whether politicians and administrators should have monitored the speed of international developments more carefully. However, not picking up on globalisation would have meant we would have missed opportunities.

What is the role of education in this respect?

“Timing is important; more than ever before, the upcoming generation must be given insight into the major processes. This requires a concerted effort of Dutch education in particular, which should make this type of development open to discussion and understandable. This has been done in international education from the beginning, by paying extra

PROF. DR. JAN ANTHONIE BRUIJN

Als enthousiast en geroutineerd spreker kenden we hem al van eerdere gelegenheden, recent nog van de conferentie “Inform & inspire” die SIO op 3 februari 2016 in Den Haag organiseerde. Dat optreden gaf aanleiding hem op zijn werkplek in het LUMC te bezoeken voor een interview.

We already knew him as an enthusiastic, experienced speaker from previous occasions; he recently spoke at the “Inform & Inspire” conference organised by the Foundation for International Education in The Hague on 3 February 2016. His talk there inspired us to visit him in his workplace at the Leiden University Medical Centre for an interview.

“Wat bijv. het IB tot een aantrekkelijke opleiding maakt is de onderwijsorganisatie en de eigensoortige methodiek en didactiek, gericht op het ontwikkelen van initiatief en zelfstandigheid, meertaligheid en vooral een respectvolle benadering van leeftijdgenoten uit andere culturen. Het kerncurriculum is daarvan doordeesemd. In een bottom-up contact met reguliere Nederlandstalige scholen zouden internationale scholen wat die aspecten betreft een belangrijke rol kunnen spelen.”

Kan het ook helpen wanneer meer Nederlandse leerlingen ook dit soort onderwijs zouden kunnen volgen?

“Op zich is het een goede gedachte dit onderwijs gemakkelijker toegankelijk te maken voor een groter aantal Nederlandse leerlingen. Extra keuzemogelijkheden bieden perspectief voor leerlingen die bewust streven naar zelfontplooiing, al kunnen zich ook belemmeringen voordoen, bijv. van financiële aard en mag het niet tot gevolg hebben dat er veel talentvolle leerlingen met een peer-functie uit het reguliere onderwijs vertrekken.”

Over de rol van technologie: “We moeten ons bij dit alles ook bewust zijn van nieuwe technologische ontwikkelingen met verstrekkende gevolgen: naast globalisering en flexibilisering schrijdt in het hoger onderwijs met name de digitalisering onverminderd voort. Het effect daarvan zal ongetwijfeld verder doorwerken tot in het funderend onderwijs.

MOOC's (Massive Open Online Courses) en SPOC's (Small Personal Online Courses) haken in op de mogelijkheid om virtual en augmented reality bruikbaar te maken voor o.a. het onderwijs. Via driedimensionale verbindingen is het mogelijk om vanuit een study room of zelfs in eigen huis op één en hetzelfde moment onderwijs te geven aan studenten die verspreid over de gehele wereld van hetzelfde hulpmiddel gebruik maken en daarmee in een gezamenlijke virtuele ruimte in direct oog- en oorcontact staan met hun docent. In plaats van een standaardcurriculum komt er ruimte voor maatwerk naar student en naar arbeidsmarkt. Deze toepassingen kunnen ook veel betekenen voor ontwikkelingssamenwerking.

Hier kan men gevoegelijk spreken van internationalisering in het kwadraat. In feite is de digitalisering dus de nieuwe internationalisering. Als bevorderaars van voortgaande internationalisering zullen we daarover moeten nadenken. Dit gaat ook in het voortgezet onderwijs een rol spelen: waarom geen les bij die uitstekende docent in Australië?

De middelen en hun bereik kunnen veranderen, maar het doel blijft: kwalitatief goed internationaal onderwijs ten behoeve van een betere wereld, sociaal-cultureel en economisch!”

attention to understanding and cooperation, while addressing pupils from many different countries and cultures.

“What, for example, makes the IB an interesting course is how it is organised, with its own methodology and didactics, aimed at developing initiative and independence, multilingualism, and in particular a respectful approach to peers from other cultures. This is clearly reflected in the core curriculum. In bottom-up contacts with mainstream Dutch-medium schools, international schools could play an important part in terms of those aspects.”

Would it also help if more Dutch pupils followed this kind of education?

“It is a good idea as such to make it easier for a larger number of Dutch pupils to access this kind of education. Extra options will open up possibilities for pupils who consciously aim for self-development, although limitations - for example of a financial nature - can also occur, and it should not be the case that many talented pupils with a peer role leave mainstream education.”

About the role of technology: “We should be aware of new technological developments with far-reaching consequences: in addition to globalisation and flexibilisation, digitalisation is also continuing to progress in higher education. The effect of this will undoubtedly have further consequences for primary and secondary education.

MOOCs (Massive Open Online Courses) and SPOCs (Small Private Online Courses) exploit the possibility of making virtual and augmented reality available for education. Three-dimensional connections make it possible to teach from a study room, or even one's own house, students who are distributed all over the world and make use of the same technology. They are in the same shared virtual room and have direct eye and ear contact with their teacher. Instead of a standard curriculum there is scope for tailor-made courses, geared at the student and at the labour market. These applications can also be significant for development cooperation.

“This is internationalisation taken to the next level. Digitalisation is therefore like the next step in internationalisation. As promoters of continued internationalisation we will have to think about this. This will also play a part in secondary education: why not be taught by that excellent teacher in Australia?” The resources and their reach might change, but the purpose remains the same: good-quality international education in order to achieve a better world, both socioculturally and economically!

INTERNATIONAL ONDERWIJS IN NEDERLAND

INTERNATIONAL EDUCATION IN THE NETHERLANDS

1. Amsterdam
**Amsterdam International
Community School**
T 020 5771241
W aics.espritscholen.nl
E info@aics.espritscholen.nl

British School of Amsterdam
T 020 6797840
W britams.nl
E info@britams.nl

**International School of
Amsterdam**
T 020 3471111
W isa.nl
E communications@isa.nl

**Annexe du Lycée français
Vincent van Gogh**
T 020 6446507
W lyceevangogh.nl
E diramsterdam@lyceevangogh.nl

**The Japanese School
of Amsterdam**
T 020 6118136
W jsa.nl
E business@jsa.nl

2. Bergen
European School Bergen
T 072 5890109
W esbergen.eu
E Ber-info@eursc.eu

8. Oegstgeest
**Het Rijnlands Lyceum Oegstgeest
International School - Secondary**
T 071 5193555
W isflo.nl
E administratie@rijnlanslyceum-rlo.nl

6. Voorschoten
**The British School in the
Netherlands - Senior School**
T 071 5602222
W britishschool.nl
E senior@britishschool.nl

7. Leiderdorp
**Elckerlyc International School
Leiderdorp - Primary**
T 071 5892945 or 071 5896861
W elckerlyc-international.nl
E international@elckerlyc.net

9. Delft
International School Delft
T 015 2850038
W isdelft.nl
E isdelft@laurentiusstichting.nl

10. Hilversum
**International School Hilversum -
Primary & Secondary**
T 035 6729931
W ishilversum.nl
E info@ishilversum.nl

**Violschool International
Primary School**
T 035 6216053
W ipshilversum.nl
E info@ipshilversum.nl

11. Utrecht
International School Utrecht
T 030 8700400
W isutrecht.nl
E info@isutrecht.nl

18. Almere
**International School Almere -
Secondary**
T 036 7600750
W internationalschoolalmere.nl
E info@edu.isalmere.nl

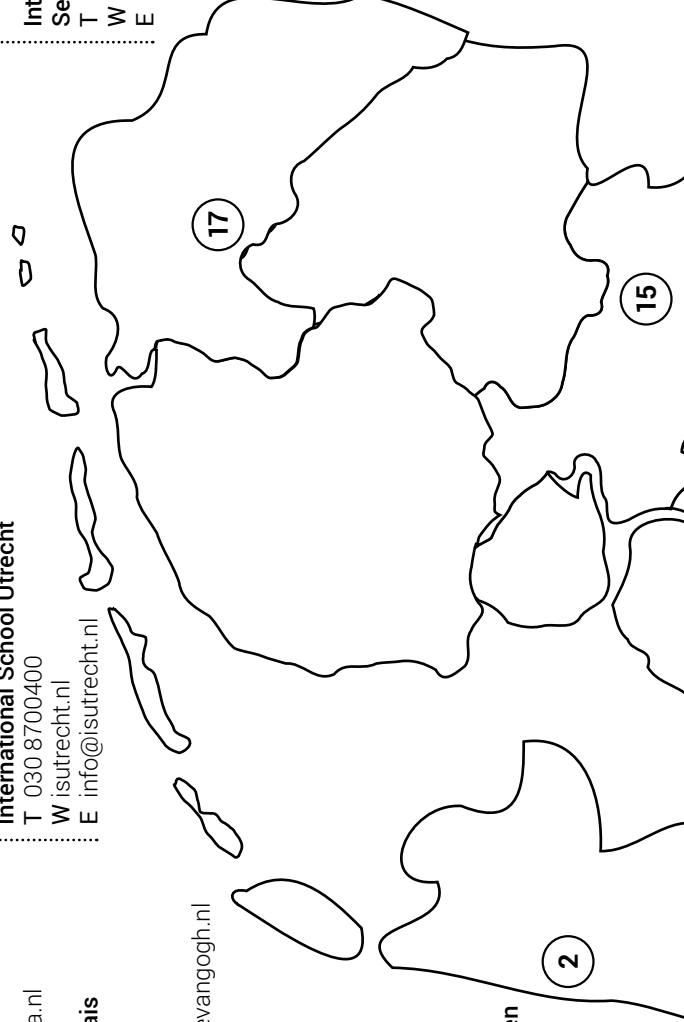
**International Primary School
Almere**
T 036 5367240
W ipsalmere.nl
E info@ipsalmere.nl

17. Groningen
**International Department of
Groningse Schoolvereniging -
Primary**
T 050 5270818 or 06 20738551
W g-s-v.nl
E info@g-s-v.nl

**International School Groningen -
Secondary**
T 050 5340084
W isgroningen.nl
E is@maartens.nl

14. Enschede
**International School Twente -
Primary**
T 06 25349932
W prinseschool.nl
E astrid@prinseschool.nl

**International Secondary
School Twente**
T 053 4821384
W istwente.com
E internationalschooltwente@gmail.com

**5. Wassenaar
The American School
of The Hague**
T 070 5121060
W ash.nl
E info@ash.nl

**The Indonesian School
in the Netherlands**
T 070 5178875
W sekolahindonesia.nl
E info@sekolahindonesia.nl

**3. Den Haag
The British School
in the Netherlands -
Primary & Junior School**
T 070 3154077
W britishschool.nl
E info@britishschool.nl

**European School
The Hague**
T 070 7001600
W eshthehague.nl
E administration@esthehague.nl

**Deutsche Internationale Schule
Den Haag**
R 070 3549454
W disdh.nl
E info@disdh.nl

**Haagsche Schoolvereniging/
HSV Primary School**
T 070 3281441
W hsvdenhaag.nl
E info@hsvdenhaag.nl

**The International School
of The Hague**
T Primary 070 3384567
T Secondary 070 3281450
W isthehague.nl
E Primary
ish.primary@isethehague.nl
E Secondary
ish.secondary@isethehague.nl

1
2
3
4
5
6
7
8
9

4

13

12

**4. Rotterdam
The American
International School of Rotterdam**
T 010 4225351
W aisr.nl
E queries@aisr.nl

**De Blijberg International
Primary School**
T 010 4482266
W international.blijberg.nl
E international@blijberg.nl

**Rotterdam International
Secondary School**
T 010 8907749
W wolfert.nl/riss
E admin.riss@wolfert.nl

**Stichting The Japanese School
of Rotterdam**
T 010 4221211
W jsrotte.nl
E info@jsrotte.nl

18

10

11

16

14

**15. Ommen
International School Eerde**
T 0529 451452
W eerde.nl
E info@eerde.nl

**16. Arnhem
Rivers International School Arnhem -
Primary**
T 026 3230729
W arnheminternationalschool.nl
E info@ais-primary.nl

**Rivers International School Arnhem -
Secondary**
T 026 3202840
W arnheminternationalschool.nl
E info@arnheminternationalschool.nl

**12. Eindhoven
The International School
Eindhoven**
T 040 2519437
W isecampus.nl
E Primary Division
primary@isecampus.nl
E Secondary Division
isse@isecampus.nl

**19. Brunssum
AFNORTH
International School**
T 045 5278221
W afnorth-is.com
E directorate@afnorth-is.com

**20. Maastricht
United World College
Maastricht**
T 043 2410410
W uwcmastricht.nl
E info@uwcmastricht.nl

LEGENDA

- Noord-Holland
- Zuid-Holland
- Utrecht
- Flevoland
- Zeeland
& Noord-Brabant
- Limburg
- Overijssel
- Gelderland
- Groningen,
Friesland
& Drenthe

An de hand van de overzichtskaart in het middenkatern kan men vaststellen welke regio's met internationaal onderwijs zich in ons land profileren als vestigingslocatie voor internationale bedrijven: Amsterdam (Amsterdam/Amstelveen, Zaanstad/Purmerend, Haarlem/Haarlemmermeer, Almere/Lelystad en de Gooi- & Vechtstreek), Oegstgeest, Leiderdorp, Voorschoten, Den Haag, Wassenaar, Delft, Rotterdam, West-Brabant, Utrecht, Oost-Brabant, Zuid-Limburg, Arnhem/Nijmegen, Twente en Groningen.

Van de hierboven genoemde regio's kent Den Haag reeds gedurende langere tijd een aantal particuliere internationale scholen, waarvan de Deutsche Internationale Schule Den Haag de oudste is (tweede helft 19e eeuw). The British School in the Netherlands vestigde zich in de jaren '30 van de vorige eeuw in Den Haag. The American School of the Hague en het Lycée français Vincent van Gogh dateren van begin jaren '50. In Amsterdam en Rotterdam vonden ongeveer gelijktijdig initiatieven plaats. Amsterdam met The International School of Amsterdam, the British School of Amsterdam en een Franstalige basisschool welke thans deel uitmaakt van het Lycée français en Rotterdam met the American International School of Rotterdam. Beide steden huisvesten voorts een Japanse school. In dezelfde periode werd de Internationale School Eerde (Ommen) opgericht. Deze school heeft een internaat.

Vanuit de Europese Economische Gemeenschap kwam in de jaren 50 een nieuwe impuls in de vorm van de oprichting van Europese scholen,

The map of the Netherlands in the middle section shows which regions with international education stand out as locations for international companies: Amsterdam (Amsterdam/Amstelveen, Zaanstad/Purmerend, Haarlem/Haarlemmermeer, Almere/Lelystad and Gooi- & Vechtstreek), Oegstgeest, Leiderdorp, Voorschoten, The Hague, Wassenaar, Delft, Rotterdam, West Brabant, Utrecht, East Brabant, South Limburg, Arnhem/Nijmegen, Twente and Groningen.

Of the regions mentioned above, The Hague has had a number of private international schools for quite some time; the German International School of The Hague is the oldest (second half of the 19th century). The British School in the Netherlands was established in The Hague in the 1930s. The American School of the Hague and the Lycée français Vincent van Gogh date from the early 1950s. In Amsterdam and Rotterdam initiatives took place more or less at the same time: the Amsterdam International School, the British School of Amsterdam and a French school which is now part of the Lycée français

HET INTERNATIONAAL ONDERWIJS IN REGIONAAL PERSPECTIEF

INTERNATIONAL EDUCATION FROM REGIONAL PERSPECTIVE

bedoeld voor kinderen van medewerkers van Europese instellingen. In 1963 startte in Bergen een (door de EEG bekostigde) traditionele Europese school, in 2012 gevolgd door een geaccrediteerde Europese school in Den Haag.

De reeds genoemde Nederlandse scholen met een afdeling Internationaal Georiënteerd Onderwijs (IGO) danken hun ontstaan aan een in 1983 door het ministerie van OCW mogelijk gemaakte pilot. In de aanvang betrof het drie Nederlandse scholen voor voortgezet onderwijs (Oegstgeest, Hilversum en Eindhoven) die toestemming kregen IGVO te starten dat op ongeveer gelijke wijze werd bekostigd als het Nederlandstalige onderwijs. Enige jaren later volgde ook het IGBO bij een groeiend aantal Nederlandse basisscholen. Sedertdien heeft het IGO een indrukwekkende ontwikkeling doorgemaakt, zodat thans kan worden gesproken van een nagenoeg landelijk dekkend patroon van scholen, uiteraard op die plekken waar voldoende internationale bedrijven en instellingen gevestigd zijn. Nederland heeft daarmee in aanvulling op het particulier aanbod een breed toegankelijk internationaal onderwijs gecreëerd met een nog altijd wel aanzienlijk hogere ouderbijdrage dan voor een reguliere school gebruikelijk is, maar een aanzienlijk lagere bijdrage dan de private scholen vragen.

Bekijken we de ontwikkelingen meer vanuit regionaal perspectief, dan kunnen we constateren dat de drie westelijke regio's en Eindhoven in de afgelopen tientallen jaren een stormachtige ontwikkeling hebben doorgemaakt.

in Amsterdam, and the American International School of Rotterdam. Both cities also have a Japanese school. International School Eerde (Ommen) was founded in the same period. This school has a boarding facility.

In the 1950s the EEC provided a new impulse in the form of the establishment of European schools, intended for children of staff working at European institutions. In 1963 a traditional European school was started in Bergen (funded by the EEC), followed in 2014 by an accredited European School in The Hague.

The Dutch schools already mentioned with a department for Internationally Oriented Education (IGO) were founded as part of a pilot, made possible by the Ministry of Education, Culture and Science in 1983. Initially this concerned three Dutch schools for secondary education (Oegstgeest, Hilversum and Eindhoven) that were given permission to start providing Internationally Oriented Secondary Education, which was financed in more or less the same way as Dutch secondary education. A few years later

Weliswaar is nog altijd ruim 70% van het aantal leerlingen in het internationaal onderwijs geconcentreerd in de regio's Den Haag en Amsterdam⁸, maar de overige regio's zullen zich naar verwachting in de komende decennia met een sterke doorgroei bewijzen. Provincies, grote gemeenten, Kamers van Koophandel en het bedrijfsleven zijn hier de actoren die impulsen kunnen geven aan verdere ontwikkeling.

VOOR FRIESLANDCAMPINA IS HET VAN VITAAAL
IT IS OF VITAL IMPORTANCE FOR FRIESLANDCAMPINA
BELANG OM INTERNATIONAAL ONDERWIJS IN
TO HAVE INTERNATIONAL EDUCATION IN
NEDERLAND TE HEBBEN DAT BETAALBAAR IS.
THE NETHERLANDS THAT IS AFFORDABLE.
GELET OP HET FEIT DAT WIJ ONS CENTRAL OFFICE
GIVEN THE FACT THAT OUR CENTRAL OFFICE
IN NEDERLAND HEBBEN, MAKEN WIJ VAAK
IS IN THE NETHERLANDS, WE OFTEN
GEBRUIK VAN EXPATS VOOR KENNISDELING EN
USE EXPATS FOR KNOWLEDGE-SHARING AND
INTERNATIONALISERING VAN ONZE BUSINESS.
THE INTERNATIONALISATION OF OUR BUSINESS.
INDIEN WIJ GEEN PLEKKEN OP BETAALBARE
IF WE CANNOT GET PLACES IN AFFORDABLE
INTERNATIONALE SCHOLEN KUNNEN VERKRIJGEN
INTERNATIONAL SCHOOLS
VOOR ONZE EXPATS DAN KAN DIT GEVOLGEN
FOR OUR EXPATS, THIS CAN HAVE CONSEQUENCES
HEBBEN VOOR DE INTERNATIONALISERING
FOR THE INTERNATIONALISATION OF
VAN ONZE BUSINESS EN BEDRIJFSVOERING.
OUR BUSINESS AND BUSINESS OPERATIONS.
WIJ STEUNEN DAAROM VAN HARTE HET INITIATIEF
WE THEREFORE FULLY SUPPORT THE INITIATIVE
OM MEER BETAALBARE INTERNATIONALE
TO GET, AND ALSO RETAIN,
SCHOLEN IN NEDERLAND TE KRIJGEN
MORE AFFORDABLE INTERNATIONAL
EN VERVOLGENS OOK TE BEHOUDEN.
SCHOOLS IN THE NETHERLANDS.

MARCO VAN DER NEUT

Manager Global Mobility
 Corporate Human Resources
 FrieslandCampina Corporate Centre

Dat is zonder meer van belang voor in Nederland gevestigde bedrijven die internationaal actief zijn. Maar ook nieuwe bedrijvigheid kan worden aangetrokken. Afhankelijk van het regionale profiel (dienstverlening, nieuwe technologieën, kennis, industriële bedrijvigheid) zullen internationaal opererende bedrijven en instellingen zich hierdoor aangetrokken voelen en vestiging overwegen. Bijkomende aspecten zoals afzetgebied, infrastructuur, ruimtelijke faciliteiten en beschikbare arbeidskracht van gewenste kwaliteit spelen een dominante rol. Grootschaligheid en vestigingsplaatsen over de gehele wereld leiden tot arbeidsbewegingen tussen bedrijfslocaties. Met name voor hoogopgeleide werknemers is een internationale carrière een interessante optie. Omdat dit veelal ook medewerkers zijn met een gezin, is de nabije beschikbaarheid van internationaal onderwijs een must. Dat geldt met name voor degenen die in een relatief kort aantal jaren belangrijke carrièrestappen maken. Voor hoogespecialiseerde werknemers geldt vaak een langere verblijfsduur. Men denke aan juristen en medewerkers met een specifieke, vaak multidisciplinaire deskundigheid. Bij hen is een zekere trend te bespeuren om hun kinderen in het Nederlandse onderwijs te laten instromen (wel met tweetalig onderwijs).

Internationally Oriented Primary Education also followed in a growing number of Dutch primary schools. Since then, Internationally Oriented Education has undergone an impressive development, which means there is now a pattern of schools covering almost the whole country, obviously in those areas where sufficient international businesses and institutions are established. As a result, the Netherlands has created broadly accessible international education that supplements the private supply. It still has a considerably higher parent contribution than the average for a mainstream school, but considerably lower than the private schools.

When we look at the developments from a more regional perspective, we can conclude that the three western regions and Eindhoven have experienced a boom over the past couple of decades. Although more than 70% of the pupils in international education are still concentrated in the regions of The Hague and Amsterdam⁸, it is expected that the other regions will prove themselves by means of continued growth over the next couple of decades. Provinces, large municipalities, Chambers of Commerce and the corporate sector are the actors that can give an impulse to further development.

This is undoubtedly important for businesses established in the Netherlands that are active internationally. But it also helps to attract new businesses. Depending on the regional profile (services, new technologies, knowledge, industrial activity), this will be attractive to internationally operating businesses and institutions, which will consider establishing themselves in the relevant region. Additional aspects such as the market, infrastructure, available locations and available manpower of the required quality play a dominant role. Large-scale businesses and branches throughout the world lead to the movement of labour between business locations. For highly educated staff in particular, an international career is an interesting option. As these are mostly also employees with a family, nearby availability of international education is a must. This applies in particular to those who make important steps in their career within a relatively small number of years. Highly specialised employees often have a longer term of residence. This applies, for example, to legal experts and staff with specific, often multi-disciplinary expertise. A certain trend can be identified among them to let their children enter Dutch education (but with bilingual teaching).

Of course, International Education is not only important for incoming expats, but also for children of expats who are transferred from the Netherlands. It is very important for them that they are able to complete their foreign diploma via international education in the Netherlands. International study programmes such as the International and European Baccalaureate make this possible. Internationally Oriented Secondary schools and European Schools play an important part in this.

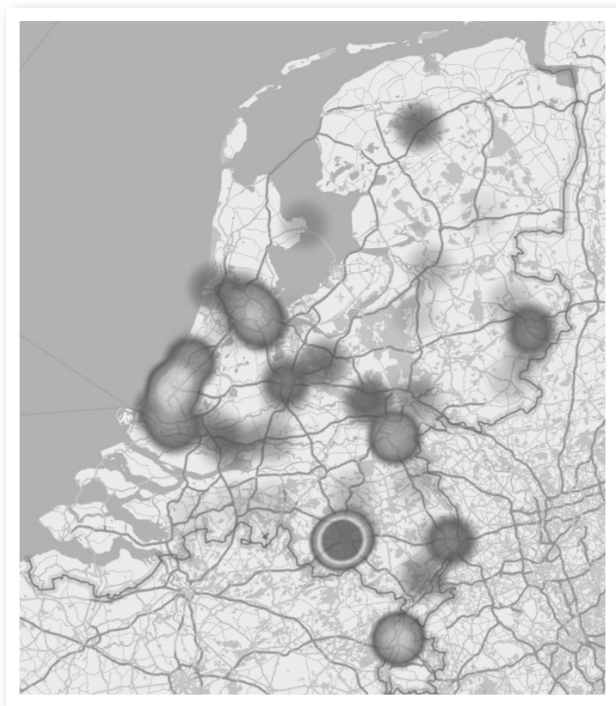
⁸ Regioplan 2016, pg 19

VOOR ONS ALS TERUGKEREND GEZIN, NA EEN LANGDURIG
TO US, AS A FAMILY RETURNING AFTER A LONG STAY
VERBLIJF IN HET BUITENLAND, WAS CONTINUERING VAN HET
ABROAD, THE CONTINUATION OF
ONDERWIJSPROGRAMMA VAN ONZE KINDEREN CRUCIAAL.
OUR CHILDREN'S PROGRAMME OF STUDY WAS CRUCIAL.
AANGEZIEN ZIJ NOOIT OP NEDERLANDSE SCHOLEN HADDEN
AS THEY HAD NEVER ATTENDED A DUTCH SCHOOL,
GEZETEN BETEKENDE DAT HET VOORTZETTEN VAN HUN OPLEIDING
THIS MEANT CONTINUING THEIR EDUCATION
OP EEN INTERNATIONALE SCHOOL. BESCHIKBAARHEID VAN
AT AN INTERNATIONAL SCHOOL. THE AVAILABILITY OF
HOOGWAARDIGE INTERNATIONALE SCHOOLOPLEIDINGEN WAS
HIGH-QUALITY INTERNATIONAL SCHOOLING WAS
VOOR ONS DE NUMMER EEN AFWEGING AANGAANDE HET
OUR FIRST PRIORITY IN TERMS OF WHETHER OR NOT
AL DAN NIET ACCEPTEREN VAN EEN POSITIE IN NEDERLAND.
TO ACCEPT A POSITION IN THE NETHERLANDS.

Overigens is Internationaal Onderwijs niet alleen van belang voor inkomende expats, maar ook voor kinderen van expats die vanuit Nederland worden uitgezonden. Zij hebben er groot belang bij dat zij na terugkeer in de gelegenheid zijn om via internationaal onderwijs hun buitenlands diploma uiteindelijk in Nederland te kunnen afronden. Internationale curricula zoals het Internationaal Baccalaureaat en het Europees Baccalaureaat maken dat mogelijk. IGVO-scholen en Europese scholen spelen hierbij een belangrijke rol.

In diverse regio's zijn de afgelopen decennia op onderling verschillende manier initiatieven genomen, niet alleen om internationaal onderwijs te starten maar ook met het oog op de instandhouding ervan. Meer recent om de groei van het internationaal onderwijs in goede banen te leiden. Dat dit laatste noodzakelijk is blijkt uit de toenemende belangstelling die het gevolg is van de voortschrijdende internationale bedrijvigheid, met name in het westen des lands en in de regio Eindhoven.

Een illustratie is de concentratie van locaties van de 60 meest in R&D investerende bedrijven in Nederland:

(2015; Bron: Industrial R&D outlook EC en Technisch Weekblad, bewerking en kaartweergave: Birch".)
 (2015; Source: Industrial R&D outlook EC and Technisch Weekblad, editing and map: Birch".)

In a number of regions, different kinds of initiatives have been taken over the past decades, not only in order to start international education, but also with a view to maintaining it. More recently, measures have been taken to put international education on the right track. The fact that this is necessary is clear from the increasing interest that is the result of continued international activity, in particular in the western part of the country and in the Eindhoven region.

This is illustrated by the concentration of locations of the 60 businesses that invest most in R&D in the Netherlands; see map:

Close cooperation in socio-economic and educational terms by provincial, regional and local governments with the corporate sector - preferably structurally - can provide a healthy basis for international education established and to be established at a location. Attention should be paid not only to funding but also to the available space, especially as some regions are faced with (imminent) waiting lists.

The Delta Plan for International Education of the Amsterdam Metropolitan Area (AMA) is a good example of a structural regional approach. This concerns a partnership of 33 municipalities, the provinces of North Holland and Flevoland, and the urban region of Amsterdam. The plan was published at the end of 2016 for the consultative platform Bestuurlijk Overlegplatform Economische Structuurversterking (consisting of the aldermen for Economic Affairs of the participating municipalities). It provides research figures concerning the growth of the number of children of international employees in the municipalities that are part of AMA, as well as an overview of the existing international school types and school choices in the region. The plan also provides insight into problems related to school accommodation. A distinction is made between expats who opt for international education and those who opt for (mostly bilingual) Dutch education.

The Delta Plan concludes that the existing international schools should be expanded. It also argues that the region needs two new international schools in order to be able to meet future education demands. Haarlem and Haarlemmer-

Nauwe samenwerking op sociaal-economisch en onderwijskundig gebied van provinciale, regionale en lokale overheden met het bedrijfsleven - bij voorkeur in structureel verband - kan voorzien in een gezonde basis voor het ter plekke te vestigen en gevestigde internationaal onderwijs. Niet alleen de bekostiging maar ook ruimtelijke facilitering vraagt aandacht, zeker nu er in enkele regio's sprake is van (dreigende) wachtlijsten.

Als voorbeeld van een structurele regionale aanpak geldt het Delta-plan Internationaal Onderwijs van de Metropool Regio Amsterdam (MRA). Het betreft een samenwerkingsverband van 33 gemeenten, de provincies Noord-Holland en Flevoland en de stadsregio Amsterdam. Het plan is eind 2016 uitgebracht ten behoeve van het Bestuurlijk Overlegplatform Economische Structuurversterking (bestaande uit de wethouders Economische Zaken van de deelnemende gemeenten) en voorziet in onderzoekscijfers betreffende de groei van het aantal kinderen van internationale werknemers in de gemeenten die deel uitmaken van MRA, alsmede in een overzicht van de bestaande internationale schooltypes en schoolkeuzen in de regio. Tevens geeft het plan inzicht in knelpunten op het gebied van schoolhuisvesting. Onderscheid wordt gemaakt tussen expats die kiezen voor internationaal onderwijs en expats die kiezen voor (veelal tweetalig) Nederlands onderwijs. Het Deltaplan concludeert dat de bestaande internationale scholen moeten worden uitgebreid. Voorts wordt aangegeven dat de regio twee nieuwe internationale scholen behoeft om te kunnen voorzien in de toekomstige onderwijsbehoefte. Als locaties worden Haarlem en Haarlemmermeer genoemd. Daarnaast moet de instroom in het reguliere onderwijs worden gestimuleerd en dient de informatie over het Nederlandse onderwijssysteem te worden verbeterd.

Tweede voorbeeld: vanuit de Brainport regio Eindhoven wordt nauw samengewerkt met vergelijkbare regio's waar internationale medewerkers en hun gezinnen (zgn. expatriates en foreign locals) belang hebben bij goed en betaalbaar internationaal onderwijs. Bedrijven met internationaal personeel maken veelal een onderscheid tussen zgn. expatriates (dit zijn medewerkers die al in dienst zijn van het betreffende bedrijf in het thuisland) en zgn. foreign locals die een lokaal Nederland arbeidscontract krijgen. In de regel wordt het onderwijs van de expatriate kinderen door de bedrijven betaald dan wel vergoed, wat niet het geval is voor kinderen van foreign locals.

Op de innovatie agenda van de Brainport regio staat o.a. een technologie pact waarin alle partijen samenwerken.

Brainport heeft zich tevens de internationalisering van het Nederlandstalige basis- en voortgezet onderwijs, het middelbaar en hoger beroepsonderwijs en het universitair onderwijs in de regio tot doel gesteld. Eind 2017 organiseert Brainport over dit onderwerp een zgn. Kennisfestival annex conferentie.

Een van de doelstellingen is dat binnen 5 jaar alle scholen in de regio de internationalisering in hun onderwijsbeleid hebben opgenomen als onderdeel van een breder Brainport Onderwijs Plan en dit hebben vertaald in specifieke activiteiten, samen met zgn. Multi Helix partners (overheid, bedrijven, ouders en kinderen). Het betreft o.a. tweetalig Nederlands-Engels onderwijs en vroeg vreemde talen onderwijs (Engels) zowel in het basis- en voortgezet onderwijs als in het beroeps onderwijs in de regio.

Evenals in de regio's Amsterdam en Eindhoven spelen er ook initiatieven betreffende de internationalisering van het Nederlandse onderwijs in Delft en Groningen.

Behalve dat het voorhanden zijn van internationaal onderwijs een belangrijke vestigingsfactor is voor bedrijven in de regio en voor internationale

meer has been mentioned as locations. In addition, entering mainstream education should be encouraged, and the information about the Dutch educational system should be improved.

Second example: the Brainport region of Eindhoven is already working closely together with comparable regions, where international employees and their families (so-called expatriates and foreign locals) have an interest in good, affordable international education. Businesses with international staff usually distinguish between expatriates (staff already employed by the relevant business in the home country), and foreign locals, who are given a local, Dutch employment contract. In general, education for expatriate children is paid for or reimbursed by the businesses, which is not the case for children of foreign locals.

One of the items on the innovation agenda of the Brainport region is a technology pact in which all parties cooperate.

It also aims for the internationalisation of Dutch-medium primary and secondary education, vocational education and higher professional education and universities in the region. At the end of 2017, Brainport will organise a Knowledge Festival and Conference about this subject.

One of the goals is that within five years all the schools in the region should have included internationalisation in their educational policy as part of a broader Brainport Education Plan, and have translated this into specific activities, in collaboration with so-called Multi Helix partners (government, businesses, parents and children). This involves, among other things, bilingual Dutch-English education and modern languages education (English) in primary and secondary education as well as in vocational and professional education.

In addition to the Amsterdam and Eindhoven regions, Delft and Groningen are also developing initiatives with respect to the internationalisation of Dutch education.

The availability of international education is not only an important business location factor for companies in the region and an important consideration for international staff when deciding whether or not to accept a job in the Netherlands, but it also has much to offer to the region. The activities of pupils as part of "community projects" in the MYP curriculum, for example, have a local focus. As such they are significant for the region. The CAS projects (Creativity, Activity, Service) that are part of the IB Diploma Programme can also contribute to solving or supporting a problem or need occurring in the region. In more general terms, contacts between international and mainstream schools can inspire those mainstream schools to take on elements that support global citizenship and internationalisation of education. To paraphrase a well-known statement: as an

ALS HET AANBOD/SPREIDING VAN
WHEN THE SUPPLY/DISTRIBUTION OF
INTERNATIONALE SCHOLEN WORDT
INTERNATIONAL SCHOOLS IS
VERGROOT, ZAL HET VOOR ONS HIGH-
INCREASED, IT WILL BECOME EASIER FOR OUR HIGH-
TECH STAALBEDRIJF EENVOUDIGER
TECH STEEL COMPANY TO
WORDEN OM MEDEWERKERS VANUIT
ATTRACT STAFF FROM
HET BUITENLAND AAN TE TREKKEN
ABROAD FOR
VOOR DE VAAK SPECIALISTISCHE EN
THE OFTEN SPECIALIST VACANCIES
MOEILIJK VERVULBARE VACATURES,
THAT ARE DIFFICULT TO FILL,
MET NAME OP MANUFACTURING/
ESPECIALLY IN THE FIELD OF MANUFACTURING/
RESEARCH EN ENGINEERING GEBIED.
RESEARCH AND ENGINEERING.
TATA STEEL

medewerkers een belangrijke afweging om al dan niet een baan in Nederland te accepteren, heeft het internationaal onderwijs ook inhoudelijk veel te bieden aan de regio. Zo zijn de activiteiten van leerlingen in het kader van “community projects” binnen het MYP curriculum lokaal gericht. Als zodanig hebben ze betekenis voor de regio. Ook de CAS-projects (creativity, activity, service) binnen het Diploma Programme van het IB kunnen bijdragen aan het oplossen of ondersteunen van een in de regio spelend probleem of behoefte. Meer in het algemeen zouden contacten tussen internationale scholen en reguliere scholen inspirerend kunnen zijn voor die reguliere scholen om elementen op te nemen die global citizenship en internationalisering van het onderwijs ondersteunen. Om een bekende uitspraak te parafaseren: denk als internationale school niet alleen wat de regio kan doen voor de school, maar ook wat de school kan doen voor de regio.

Over het belang van internationaal onderwijs voor de regio, over het belang van gestructureerd overleg om te komen tot een goede behoeftepeiling en een financieel en facilitair gezond internationaal onderwijs en over de wisselwerking met het regulier onderwijs zal SIO in het voorjaar van 2018 een conferentie organiseren.

Samenvattend: de eerste internationale scholen waren particuliere scholen en ontstonden in de regio Den Haag. Wat aanvankelijk alleen een behoefte leek van ambassades, internationale organisaties en enkele multinationals, bleek in de zich globaliserende economie al snel ook een behoefte van het bedrijfsleven in brede zin. De introductie van mede door de overheid gefinancierd internationaal georiënteerd onderwijs, voorzag dan ook in een grote behoefte. Het internationaal onderwijs concentreert zich voornamelijk vooral in de vier grote gemeenten en Eindhoven, maar bij voortgaande regionale ontwikkeling zal het internationaal onderwijs ook in de andere regio's een sterkere groei doormaken. Dit vraagt een samenspel van regionale actoren, die de vraag via gestructureerd overleg in kaart moeten brengen, initiatieven moeten nemen en in huisvesting moeten voorzien. Het vraagt tevens om betrokkenheid van een stimulerende landelijke overheid, die waar nodig in goede afstemming met provinciale overheden, ruimte schept voor lokale/regionale initiatieven van betrokken stakeholders voor de stichting of uitbreiding van internationale onderwijsvoorzieningen.

international school, don't just think about what the region can do for the school, but also what the school can do for the region.

The Foundation for International Education will organise a conference in the spring of 2018. It will deal with the importance of international education for the region, the importance of structured consultation in order to arrive at a good needs assessment and international education that is healthy in terms of finance and facilities, and the interaction with mainstream education.

Summarising: the first international schools were private schools that were opened in the The Hague region. What initially only seemed a need experienced by embassies, international organisations and a few multinationals, soon turned out to be a need of the corporate sector in general in the globalising economy. The introduction of internationally oriented education, financed partly by the government, therefore fulfilled a great need. As yet, international education is concentrated in the four large municipalities and Eindhoven, but if the regional development continues, international education will also experience strong growth in the other regions. This requires concerted action from regional actors, who should identify the demand by means of structured consultation, take initiatives and provide accommodation. It also requires commitment from a stimulating national government, which creates scope - where necessary in proper consultation with provincial governments - for local/regional initiatives of stakeholders involved for the foundation or expansion of international educational facilities.

Hoe belangrijk is het aanbod van internationaal onderwijs in Nederland voor het recruterende van personeel uit het buitenland?

Essentieel. Toptalenten met een gezin komen eenvoudigweg niet als er geen goed onderwijs is. Als we als Nederland willen blijven concurreren als internationale hub voor internationale bedrijven, dan zullen we moeten zorgen voor hoogwaardige kwaliteit in het internationaal onderwijs.

Daarnaast kiezen steeds meer Nederlandse kinderen en ouders voor internationaal onderwijs, of voor tweetalig onderwijs. Dat is een uitstekende ontwikkeling. Niet alleen is het goed voor de talen, maar vooral ook voor de internationale kijk op de wereld die kinderen ontwikkelen.

Al met al reden om te blijven investeren in internationaal onderwijs in Nederland.

How important is the supply of international education in the Netherlands for the recruitment of employees from abroad?

It's essential. Top talents with a family will simply not come here if good education is not available. If the Netherlands wants to continue to compete as an international hub for international businesses, we will have to make sure we can offer high-quality international education.

In addition, an increasing number of Dutch children and parents opt for international or bilingual education. That's an excellent development. Not just because it means children learn languages, but in particular for the international perspective of the world children develop.

These are all good reasons to continue to invest in international education in the Netherlands.

Shell operates in many countries. How do you think international education in the Netherlands compares with what is available in other countries?

Very well, and we should keep it that way. I would say that the UK has the best supply in Europe, followed by Brussels and the Randstad conurbation. But cities outside Europe have not been sitting idle - Singapore, Dubai and Shanghai all offer an excellent range of international education. We

DR. JORRIT VAN DER TOGT

Jorrit van der Togat is Executive Vice President HR Strategy, Learning en Organisational Change in Shell. Hij heeft 10 jaar in het buitenland gewoond en is getrouwd met een Braziliaanse. Ze hebben 2 kinderen van 13 en 10. Vorige jaar nog gaf Jorrit een lezing op de conferentie "Inform en Inspire" georganiseerd door SIO op 3 February 2016.

Jorrit van der Togat is Executive Vice President of HR Strategy, Learning and Organisational Change at Shell. He lived abroad for 10 years and is married to a Brazilian woman. They have two children aged 13 and 10. Last year Jorrit gave a presentation at the "Inform and Inspire" conference, organised by the Foundation for International Education, on 3 February 2016.

Shell opereert in veel landen. Hoe vergelijkt u het Nederlands aanbod aan internationaal onderwijs in vergelijking met wat u in andere landen aantreft?

Prima, en dat moeten we zo houden. Naar mijn inschatting heeft het Verenigd Koninkrijk binnen Europa het beste aanbod, gevolgd door Brussel en de Randstad. Maar steden buiten Europa zitten niet stil – steden als Singapore, Dubai en Shanghai bieden een uitstekend palet van internationaal onderwijs aan. We hebben geen tijd om op onze lauweren te zitten en moeten door met de kwaliteitsverhoging.

Hebben uw kinderen ervaringen met internationaal onderwijs gehad? Jazeker – ze hebben beiden in Houston op school gezeten (Kindergarten) en mijn dochter geniet nu tweetalig voortgezet onderwijs en dat bevalt haar (en ons) uitstekend. Tweetalig onderwijs heeft een hoge vlucht genomen in Nederland en ik ben ervan overtuigd dat we daar de vruchten van gaan plukken. Wel zou ik graag zien dat de vakken die in het Engels gegeven worden tot het eindexamen worden voortgezet, en dat er ook in het Engels eindexamen kan worden gedaan. En op de lagere school moeten we naar veel meer onderwijs in het Engels.

Ook de Nederlandse Universiteiten zitten niet stil en zijn volop in de internationalisatieslag. We hebben daar een voorsprong ten opzichte van de meeste andere Europese landen maar er is nog een wereld te winnen in vergelijking met bijvoorbeeld Amerika, het Verenigd Koninkrijk en Australië. Het zou goed zijn om geleidelijk volledig naar Engelstalig onderwijs te gaan met uitzondering van vakken waar dat echt niet kan. Dat zou verdere internationalisering van ons totale onderwijs en onderzoeksbestel bevorderen.

De wereld lijkt na decennia van globalisering en integratie weer terug te vallen in de modus van protectie en natiestaat. Is dat een bedreiging voor internationaal onderwijs of juist een kans? Nederland is sinds de Gouden eeuw een open, internationale economie en de trend van globalisatie en integratie is niet zo snel omgedraaid, maar inderdaad zien we heden geopolitieke divergentie. Ik zou zeggen: “double down” op internationalisatie – zowel qua internationale scholen als in het curriculum van Nederlandse scholen. We zullen als land ons geld in het buitenland blijven verdienen. We zullen op de lange termijn alleen maar meer niet-nederlands talent mogen verwelkomen. En internationaal onderwijs helpt bij het begrijpen van verschillende culturen en draagt daarmee bij aan een inclusieve maatschappij. Ik zie internationaal onderwijs als blijvend onmisbare hoeksteen van het bouwen van een samenleving die met globalisering en integratie kan omgaan.

Shell en onderwijsprogramma's in Nederland
Voor meer informatie over Generation Discover, ga naar:
www.generationdiscover.nl
Voor meer informatie over JetNet, ga naar: www.jet-net.nl

don't have time to rest on our laurels, and have to continue to increase quality.

Have your children experienced international education?

Yes, certainly - they both went to school in Houston (Kindergarten) and my daughter is now in bilingual secondary education. She is very happy with that, and so are we! Bilingual education has soared in the Netherlands, and I'm convinced we will reap the benefits. Although I would like the subjects taught in English to be continued until the final exam, and I would like there to be an option to sit the final exam in English. And there should be much more tuition in English at primary school.

Dutch Universities are not sitting idle either, and are fully committed to internationalisation. We have a lead in this respect in comparison with most other European countries, but we still have a lot to catch up on in comparison with the US, the UK and Australia. It would be good if we could gradually move to full English-medium education, with the exception of subjects for which this is impossible. That would promote further internationalisation of our overall education and research system.

Following decades of globalisation and integration, the world seems to be returning to protection and nation state mode. Is that a threat to international education, or is it an opportunity?

The Netherlands has been an international economy since the Golden Age, and the trend of globalisation and integration cannot be easily reversed. But it's true that we are currently seeing geopolitical divergence. I would say: “double down” on internationalisation - in terms of both international schools and the curriculum of Dutch schools. As a country, we will continue to earn our money abroad. In the long-term, we will welcome more rather than fewer non-Dutch talented people. International education helps to understand different cultures and therefore contributes to an inclusive society. I consider international education a permanent, indispensable cornerstone for building a society able to deal with globalisation and integration.

*Shell and educational programmes in the Netherlands
For more information about Generation Discover, go to: www.generationdiscover.nl
For more information about JetNet, go to: www.jet-net.nl*

Uitdagingen
Challenges
en nieuwe
and new
ontwikkelingen
developments

De vormen van internationaal onderwijs in Nederland zijn de laatste decennia toegenomen en uitgebouwd.

Tegelijk is er een groeiende vraag te constateren. Dit vraagt om uitbreiding van bestaande locaties en afhankelijk van initiatieven van partners in de regio, mogelijk ook nieuwe vestigingen. Het faciliteren van de groei schept om te beginnen al een aantal uitdagingen⁹:

- Waar de groei geen gelijke tred houdt met de vraag, ontstaan wachtlijsten. Dat is op de helft van het aantal internationale scholen het geval.¹⁰ Het ministerie van EZ en de regio's Den Haag en Amsterdam trekken samen 10,7 miljoen Euro uit om op korte termijn de wachtlijsten in deze regio's te kunnen wegwerken. (bericht EZ 11-3-2017)
- Zowel bij uitbreiding als bij nieuwe vestiging is vaak de huisvesting een probleem. De voor regulier onderwijs geldende norm is te krap voor Internationaal onderwijs. De onderwijsmethodiek en de heterogeniteit van de leerlingen dwingen tot kleinere groepen zodat meer ruimte noodzakelijk is. De gemeente Den Haag houdt daar inmiddels als eerste expliciet rekening mee in de formule voor de berekening van de benodigde ruimte.¹¹ Huisvesting komt ook als eerste prioriteit naar voren bij de knelpunten van bestaande scholen: men kan met de bestaande voorzieningen het curriculum niet optimaal realiseren.
- Ook de financiering kent bij groei een probleem. De bekostiging is gebaseerd op het aantal leerlingen van het voorgaande leerjaar ("T-1 bekostiging"). Bij groei betekent dit een noodzakelijke voorfinanciering van de uitgaven door het betrokken bestuur. Het rijk zou samen met de betrokken provincies en gemeenten partij kunnen zijn om te bereiken dat alle belanghebbenden gezamenlijk komen tot garantstelling en startkapitaal voor nieuwe initiatieven.

Naast deze aan groei gerelateerde uitdagingen vraagt ook een aantal lopende ontwikkelingen aandacht:

- Het is lastig voor internationale scholen om docenten uit het buitenland te kunnen benoemen. Met name docenten van buiten de EU omdat het moeilijk is voor de kwalificatie van deze docenten erkenning van DUO

The different forms of international education in the Netherlands have been increased and expanded over the past few decades. At the same time, there has been a growing demand. This requires the expansion of existing locations and, depending on initiatives of partners in the region, possibly also new locations. Facilitating this growth immediately creates a number of challenges⁹:

- *Where growth does not keep up with demand, this will lead to waiting lists. This is the case in half of the international schools.¹⁰ The ministry of Economic Affairs and the regions The Hague and Amsterdam together will invest 10.7 million Euro to solve in the short term the problem of the waiting lists in these regions. (bulletin EA, 11-3-2017)*
- *Accommodation is often an issue when expansion or a new location is concerned. The standard that applies for mainstream education is too narrow for international education. The teaching methodology and the heterogeneity of the pupils demand smaller groups, which means more space is required. The Municipality of The Hague has been the first to explicitly take this into account in the formula for calculating the required space.¹¹ Accommodation is also put forward as the first priority in the problems faced by existing schools: the curriculum cannot be provided optimally on the basis of the existing facilities.*
- *Financing also poses a problem in the case of growth. Funding is based on the number of pupils in the preceding school year ("T-1 funding"). In the case of growth, this means essential pre-financing of the expenses by the relevant board. The central government and the provinces and municipalities concerned could jointly contribute to achieving that all stakeholders together get a guarantee and start-up capital for new initiatives.*

In addition to these growth-related challenges, there are also a number of ongoing developments that require attention:

- *It is difficult for international schools to appoint teachers from abroad. This applies in particular to teachers from outside the EU, as it is hard to obtain recognition from the*

⁹ Regioplan 2016, pg 24 e.v.

¹⁰ Regioplan 2016, pg 23

¹¹ Toelichting Deltaplan Internationaal Onderwijs Metropool Regio Amsterdam pg 7

te verkrijgen. Des te meer geldt dit voor typische IB-vakken zoals Theory of Knowledge, waarvoor geen Nederlands equivalent bestaat. Daarnaast is het lastig docenten uit het buitenland aan te trekken omdat de salariering in het Nederlandse onderwijs beduidend lager ligt dan met name in de UK en Ierland. Het feit dat de salarissen in ons land lager liggen heeft als extra nadelig effect dat de 30% regeling, die voor de betrokken docenten belastingtechnisch interessant is, niet kan worden toegepast. Deze kent nl. een ondergrens;

- In 2018 wordt waarschijnlijk de regelgeving op het lerarenregister van kracht, zij het vermoedelijk alleen voor de van rijkswege bekostigde scholen. Dit kan de aanstelling en het in dienst houden (herregistratie) van leraren bij IGO scholen compliceren;
- Ouders verlangen onderwijs dat aansluit op hun wensen en op de capaciteiten van hun kinderen. Hoewel er al een verscheidenheid is aan programma's, zijn er toch nog belangrijke hiaten. Dat kan ook een kwestie van onbekendheid zijn. Zo noemt een aantal scholen in de Regioplan 2016 studie het ontbreken van Engelstalig vmbo/havo aanbod. Dat is op zich juist, maar een 11-tal ROC's heeft onder de vlag IVS Alliance (International Vocational Schools www.ivs-alliance.nl) een aanbod bijeengebracht op mbo-niveau, mede gebaseerd op de Engelse BTEC (Business and Technician Educational Council, UK) certificaten, dat prima geschikt is voor internationale leerlingen die geen IB-DP programma kunnen of willen volgen en meer praktisch gericht vervolgonderwijs willen. Tevens vindt momenteel overleg plaats tussen het werkveld en het ministerie van OCW over de introductie van IB-CRP (Career Related Programme) aan IGO-scholen, wat ook een meer praktijkgericht IB-programma in zal houden in combinatie met BTEC-modules.
- In het kader van het zgn. passend onderwijs is de vraag aan de orde hoe om te gaan met leerlingen die een vorm van speciaal onderwijs behoeven. De reguliere Nederlandstalige scholen met een IGO-afdeling kennen daarvoor voorzieningen middels regionale verbanden, maar het is nog niet in alle regio's uitgekristalliseerd of en hoe de IGO-afdelingen van die scholen hiervan gebruik kunnen maken. Wanneer zij geen beroep kunnen doen op de voor het regulier onderwijs beschikbare faciliteiten, zou een alternatieve ondersteuning op zijn plaats zijn. De niet van rijkswege bekostigde internationale scholen zullen hiervoor waarschijnlijk afzonderlijke overeenkomsten moeten sluiten ter bekostiging van een en ander.

Education Executive Agency (DUO) for the qualification of these teachers. This applies in particular to typical IB subjects such as Theory of Knowledge, for which there is no Dutch equivalent. It is also difficult to attract teachers from abroad because salaries in Dutch education are considerably lower than those in the UK and Ireland in particular. The fact that salaries are lower in the Netherlands has the additional negative effect that the 30% rule, which would be of interest to the teachers concerned for tax purposes, cannot be applied, as it has a lower limit.

- *In 2018 the teacher register regulations are likely to enter into force, although they will probably only apply to state-funded schools. This could complicate the appointment and continued employment (re-registration) of teachers at Internationally Oriented Education schools.*
- *Parents want education that is in keeping with their wishes and their children's abilities. Although there is already a diverse range of programmes, there are still important gaps. This can also be due to a lack of familiarity. A number of schools, for example, mention the lack of English prevocational and senior general secondary education in Regioplan 2016. That is correct, but 11 Regional Training Centres have put together a number of courses under the IVS Alliance umbrella (International Vocational Schools www.ivs-alliance.nl), which is partly based on the English BTEC (Business and Technology Education Council) certificates, which is extremely suitable for international pupils who cannot or do not want to follow an IBDP and want more practice-based further education. Moreover, consultation is currently taking place between the field of work and the Ministry of Education, Culture and Science about the introduction of IBCP (Career-related Programme) at Internationally Oriented Education schools, which will be a more practice-based IB programme, in combination with BTEC modules.*
- *In terms of inclusive education, the question is how pupils with special needs should be catered for. Mainstream Dutch-medium schools with an Internationally Oriented Education department have provisions for this through regional systems, but it has not yet been determined if and how those departments can make use of them. If they cannot use the facilities available for mainstream education, alternative support would be appropriate. The non-state-funded international schools will probably have to enter into separate agreements in order to fund such support.*

*Ouders verlangen
Parents want
onderwijs dat aansluit
education that is in keeping
op hun wensen en
with their wishes and
op de capaciteiten
their children's
van hun kinderen
abilities*

TOT SLOT IN CONCLUSION

We hebben een reis gemaakt door het veelkleurig landschap van internationaal onderwijs. De groeiende internationale arbeidsmobiliteit heeft de vraag naar dit onderwijs versterkt. Het internationaal onderwijs, zowel publiek als privaat, is een meerwaarde voor onze economie. De sector is er redelijk in geslaagd om met de trend mee te groeien, maar meer nog dan bij het regulier onderwijs, levert groei ook knelpunten op. In veel gevallen zal daarom uitbreiding van al bestaande voorzieningen de voorkeur verdienen. In regio's die zich ontwikkelen tot een nieuwe focus van internationale bedrijvigheid en willen starten met internationaal onderwijs, zullen actoren (besturen, gemeenten, bedrijfsleven) een goede behoefte-analyse moeten uitvoeren en een businessplan op moeten stellen om tot een verantwoorde start te komen. Maar ook voor de bestaande internationale scholen zijn goede contacten met de stakeholders in de regio van groot belang voor het realiseren van goede randvoorwaarden voor het onderwijs en ook voor het via het onderwijs weer dienstbaar zijn aan de regio.

Maar de partners in de regio kunnen niet alles oplossen. Voor een aantal van de signaleerde knelpunten is het nodig dat de overheid actie neemt. Het is in elk geval een goede zaak dat OCW en EZ nader onderzoek hebben gedaan naar aanleiding van de signalen begin 2015 van SIO en de vereniging Dutch International Schools. De door SIO en DIS signaleerde knelpunten werden daarin bevestigd en nader geïllustreerd.

Het is nu tijd om actie te nemen op deze punten, in het belang van ouders en leerlingen en in het perspectief van economische ontwikkeling.

We have made a journey through the multi-coloured landscape of international education. Growing international employment mobility has increased the demand for this kind of education. International education, both public and private, adds value to our economy. The sector has been reasonably successful in growing in line with this trend, but such growth also leads to problems, even more so than in mainstream education. In many cases it will therefore be preferable to expand existing facilities. In regions that are developing into a new focus for international activity and wish to start offering international education, actors (boards, municipalities and the corporate sector) will have to carry out a proper needs analysis and draw up a business plan to enable them to start this process responsibly. But for existing international schools, good contacts with the stakeholders in the region are also very important in order to create the right conditions for education, and for that education to be of service to the region.

But the partners in the region cannot resolve all the issues. A number of the identified problems require the government to take action. It is certainly a positive development that the Ministry of Education, Culture and Science and the Ministry of Economic Affairs have done further research following the warnings issued by the Foundation for International Education and the Association of Dutch International Schools at the beginning of 2015. This research confirms and further illustrates the problem areas identified by the Foundation for International Education and the Association of Dutch International Schools.

Now is the time to take action with regard to those areas, in the interest of parents and pupils, and within the perspective of economic development.

Colofon

Dit is een uitgave van Stichting Internationaal Onderwijs, april 2017.

De digitale versie is te vinden op www.sio.nl/destaat2017. De tekst van deze publicatie is vrij beschikbaar onder voorwaarde van bronvermelding.

This is a publication of the Foundation for International Education in The Netherlands, April 2017. The digital version is on: www.sio.nl/destaat2017. The text of this publication is free available under condition of acknowledgement.

Redactie/Editing: Chiel Renique.

Eindredactie/Final editing: Chiel Renique & Hans 's-Gravesande.

Grafisch ontwerp/Graphic design: Nog frisser, www.nogfrisser.nl

Engelse vertaling/English translation: Jimini Translations.

Cijfermatige gegevens/Information in figures: B&T Onderwijsadvies.

Drukwerk/Printing: Drukkerij van Berkum, Zwaag.

Beeld/Images: Tycho's Eye Photography, Morguefile (omslag/cover), Pixabay.

Het
The
hoogste
highest
resultaat
result
van het
of
onderwijs
education
is tolerantie
is tolerance

Hellen Keller
Amerikaanse schrijfster
American author
1880 - 1968